

[Ivar Nørgaard]

nomisk vil satse så kraftigt på forskning, som det er ønskeligt, hvis der ikke skabes en vis sikkerhed for, at virksomhederne selv kan få økonomisk fordel af forskningsresultatet. Det finder EF-Kommissionen altså bedst kan sikres ved at give patentret til udnyttelsen af opfindelsen i et vist åremål, og dette åremål kan godt strække sig over flere generationer af det pågældende produkt.

Spørgsmålet er, når det drejer sig om plantebeskyttelse, om de bestemmelser, der i øjeblikket findes i en konvention om plantebeskyttelse, ikke giver tilstrækkelige muligheder for virksomhederne, hvis de tilpasses til den teknologiske udvikling.

Der er allerstørst betænkelighed ved at anerkende patentering af levende væsener. Forslaget undtager udtrykkeligt dyreracer, men tilsyneladende ønsker Kommissionen at give forskerne mulighed for at tage patent på nye afarter af en given race. Det er formentlig meget vanskeligt for ikkespecialister at finde ud af, hvor grænsen går mellem »racer« og »afarter af racer«. I øjeblikket er det derfor også totalt forbudt.

Men hvis man giver tilladelsen, er det meget svært at se, hvor grænsen egentlig går. Nogle forestiller sig, at det også skulle gælde for mennesker, men jeg har forstået, at det er udtrykkeligt undtaget: at man altså ikke kan få patent på at skabe nye mennesker og næste generation af mennesker igen, men måske nok dele af organer til mennesker.

I og for sig skulle der ikke være store betænkeligheder ved den retsbeskyttelse, der ligger i selve det at sikre patent på opfindelsen. Det sikrer opfinderen mod, at andre løber med opfindelsen, men det giver ikke automatisk opfinderen eller firmaet ret til at udnytte opfindelsen. Det afgøres andre steder, f.eks. i lov om genteknologi, som vi behandlede i går og skal tale lidt om i dag, og i miljø- og lægemiddellovgivningen.

Spørgsmålet er, om den eller de ministre og den eller de embedsmænd, der skal administrere tilladelserne, ikke vil føle sig pressede eller foranledigede til at give tilladelse, hvis firmaet har ofret mange millioner eller milliarder af kroner på opfindelsen og har fået patent på den. Kan ministeren afkræfte, at der er en sådan risiko, og vil ministeren selv give sikkerhed for, at han ikke vil lade sig presse, fordi der er givet patent?

Under alle omstændigheder finder vi i Socialdemokratiet, at det er nødvendigt med en grundig behandling af forslaget, før regeringen kan give udtryk for den endelige danske holdning i Ministerrådet.

Grove (KF):

Det forslag, Rådet har fremlagt, drejer sig om retsbeskyttelse af bioteknologiske opfindelser. Det er et direktivforslag, der har vakt en del opmærksomhed, og mange aspekter i det har været debatteret i pressen, men efter min opfattelse ofte i sammenhæng med etik i forbindelse med gensplejsning og hele dette tekniske område. Der hører det ikke hjemme. Man har også diskuteret udsætning af gensplejsede organismer i miljøet i forbindelse med dette direktiv. Det har direktivet heller intet at gøre med.

Direktivet lægger op til noget helt andet. Det lægger op til patentmuligheder, altså en beskyttelse af virksomheder, der laver et udviklingsarbejde på det område. Det mener jeg at vi i allerhøjeste grad har brug for her i Danmark. Vi skulle helst arbejde meget ihærdigt på det område, for ellers sækker vi agterud. Og det er vel lige så logisk, at de virksomheder, der investerer mange timer, dage og år og mange penge på forsøg på at finde frem til nye organismer – her tænker jeg selvfølgelig på mikroorganismer og på nye planter, der kan være til gavn for hele menneskeheden og dermed et produkt, som Danmark på længere sigt kan producere, sælge og også tjene på – forhåbentlig vil sikre sig.

Derfor må vi naturligvis have en rimelig patentlovgivning, og her skal vi vel også tage plantenyhedslovgivningen med, som beskytter vore virksomheders iderigdom og opfindelser, så de kan udnytte dem, uden at andre laver plagiat eller unfair udnyttelse af disse ideer. Kunde, der har lavet udviklingsarbejdet, skal kunne udnytte dem.

Uden mulighed for at opnå en rimelig retsbeskyttelse af de bioteknologiske opfindelser vil vore virksomheder ikke investere på disse områder, og mig bekendt har man både i Japan og i USA allerede nu muligheder for at opnå patent på disse opfindelser.

Hvis EF-landene ikke følger med i denne udvikling, vil vi hurtigt sække agterud på det teknologiske område. Det har Europa ikke råd til, og Danmark har det slet ikke. Derfor bør Danmark og dermed Folketinget deltage i den in-